

Folyvást előfizetheti

A HONVÉD

első magyar katonai hetilapra.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Postán küldve vagy pedig Buda-Pesten házhoz hordva:

5 óra auguszt—december . . . 2 ft. 50 kr.

Az előfizetők teljeszámú példányban részesülnek.
Az előfizetési pénzeket Heckenast Gusztáv hírlapkiadó-hivatalába (egyetem-utca 4-ik szám) bérmentve kérjük beküldeni.

A „Honvéd” kiadó-hivatala.

Egyes szám ára 15 kr. (1—3)

5 huzás 1864-ki sorsjegyek. 5 huzás évenként.

Huzás szept. 1-én. Főnyeremény 200.000 ft.,

kézpénzfizetés mellett kaphatók alulírtul vagy havonként 5 ft. részletfizetéssel egy 100 fős sorsjegyre és havonként 3 ft. egy 1864-ki 50 fős sorsjegyre.

IGÉRVÉNYEK 2 forintjával és 50 kr. belyegdíj.

TÁRSAS-JÁTÉKOK

4 ft. évenyenként 20 db. minden osztrák sorsjegyre egy 35 fős badeni sorsjegy hozzáadásával 25 részletenkénti befizetéssel. A befizetett összeg nem vész el — mert az összes részeket befizetése után a sorsjegyek eladtnak s a bejött egész összeg 20 részvévő közt fel fog osztani.

Mailandi eredeti sorsjegyek 6 forintjával évenként 100.000 frank főnyereménnyel.

Pénz mindennemű értékpapírokra, egyszerre vagy részletekben visszafizetéssel.
Bevásárlása- és eladása mindennemű állam-, iparpapírok és sorsjegyeknek, arany- s ezüstpénzeknek a napi árfolyam szerint. 2209 (2—6)
Videkről jövő megrendeléseket gyorsan s pontosan teljesít.

KÁROLY JÓZSEF,

penzváltó-irodája, Pesten, harminczad-utca 3. sz. a.

Heckenast Gusztáv könyvkiadónál Pesten, (egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

A VÁLTÓJOGTAN.

Magában foglaló

az általános váltójogi elméletet,
a magyar váltójogot,
s a közönséges német váltórendszabályt rendszeresen előadva.

KARVASY ÁGOST,

egyetemi tanár és magyar tudományos akadémiai levelező tagja.

Második tökéletesített kiadás.

8-adrét (VIII és 168 lap), füzve borítékban 1 forint.

A magyar

VÁLTÓJOGI ELJÁRÁS.

Az 1840-ki, 1844-ki törvénycikkelyek,

országbirói értekezletek határozatai

és némely

újabb legfelsőbb rendeletek szerint.

Rendszeresen előadva, példákul s írománymintákkal ellátva, különös tekintettel az osztrák váltójogi eljárásra.

KARVASY ÁGOST,

egyetemi tanár és magyar tudományos akadémiai levelező tag.

Második újabb legfelsőbb udvari rendeletekkel bővített kiadás.

8-adrét (136 lap) füzve borítékban 80 krajczár.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott sajtó nyomdájában Pesten 1867 (egyetem-utca 4-dik szám alatt.)

PÉNZ

arany, ezüst-ékszerek és ingóságokért és ezekre szóló zálogjegyekért, a legutányosabb feltételek mellett a kis-hirdetésben 5-dik szám alatt, a „Vadászkürt” szálloda melletti irodában. Viszvárlások tetszés szerinti részlet-fizetések mellett. 2211 (1—3)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten, (egyetem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

TÖRVÉNYEK

hivatalos rendeletek gyűjteménye,

a nemzeti felelős kormány visszaállításától fogva.

Kiegészítő jegyzetekkel.

(1—8) Szerkeszti **ÖKRÖSS BALINT,** hités ügyvéd és magyar királyi igazságügyi miniszteri titkár.

Nagy nyolczadrét. Füzve, borítékba.

Első füzet. (1—34 számig) 50 kr. Második füzet. (35—70 számig) 50 kr.

A magyar alkotmány

ÚJABB TÖRVÉNYEI,

s az 1848-ki törvények módosítása.

Kiegészítő jegyzetekkel.

Nyolczadrét. — Füzve 30 krajczár.

A SZÜLÉKET ÉRDEKLŐ.

Hosszu időt igénybe vett szorgos tanulmányozásomnak sikerült a gilisztabetegségnek, mely a gyermekek sorából oly tömérdek áldozatot ad a sárnak, az általam feltalált „Gillszta-csokoládéban” tökéletes gyógyszert állítani elő. Használati módja a szülők gőnygőlén olvasható. 2170 (8—12)

Kapható Pesten: Török József gyógytára és A. Thallmeier és társa kereskedésben, s ezenkívül számos bizalmasokat tartalmazó könyvecskémben jegyzett t. bizományosimnál. Ára egy darabnak 20 kr., nálam helyben 6 darab egy forint. — Megrendelhető postánváltóval az egész birodalomba. **Kröczér Ágost** s. k. gyógyss. Tokajban.

Die in Wien 1866 prämirte Samenhandlung

BRÜDEB FRANKL IN PRAG.

Schillingsgasse (Poric) 1074—2. Hôtel „englischer Hof“.

erbittet sich rechtzeitig, unter Beifügung von 10 fl. Ö. W. als Angabe per Sack, Aufträge auf nachstehende, bewährte, vorzüglichste, direct bezogene Original-Saatgetreide und Winterpops-Saaten unter Garantie der Echtheit:

Probsteier Saatroggen (Korn) } 25—35facher } in plombirten Originalsicken zu Saateweizen } Ertrag } 1 Tonne ungefähr 2¼ niederr. Metzen.

Winterrappsaat } Effectuirung rechtzeitiger Ordres: Raps im August; Roggen und Weizen anfangs September; spätere so lange Vorrath, 14 Tage nach Empfang.

Englische Saatweizen, namentlich: Fenton, Hopetown, Hunters, Winter-Talerwrea, Redhaff, Spaldings profillo, Kessingland, Halle's genealogischer, Fern oder April und andere in Säcken von ungefähr 2¼ niederr. Metzen Effectuirung September; spätere Ordres vier Wochen nach Empfang.

Seeländer Saatroggen (Korn) } in Säcken zu 1½ niederr. Metzen, Effectuirung Seeländer Winterrappsaat } August; spätere Ordres 14 Tage nach Empfang.

Ferner empfiehlt sie ihr Lager sämmtlicher

land- und forstwirthschaftlicher Samen und Gemüse-Samen, jetzt insbesondere von Stoppelrüben (Wasser-), engl. Futterrüben und Turnips, Buchweizen (Heidekorn), amerik. Pferdezahnmals, Acker- und Riesenspörgel, sowie auch von engl. Portland-Cement, engl. Steinkohlentheer, besten Chamottezegen, Wiener-Neustädter Binderpech, Fichtespech, feinstes belg. Wagen-Ein- und Verkauf landwirthschaftl. Produkte und Fabrikkate, für Landwirthschaft und landwirthschaftl. Fabrikationszweige nöthigen Materialien empfiehlt; auch zu Vorschüssen auf dieselben. Schliesslich theilt dieselbe mit, dass sie für Oesterreich die General-Agentur der wiederholt mit den ersten Preisen, zuletzt auf der gegenwärtigen Weltausstellung theilten

kön. preuss. pat. Kali-Fabrik von Dr. A. Frank in Stassfurth

übernommen hat, und empfiehlt zur Rapsbestellung, sowie zur Wiesen- und Kopflüftung die Kalkdüngemittel derselben unter Garantie der angegebenen Gehalte an reinem Kali und Controle der löbl. agriculturchem. Versuchsanstalt in Prag, namentlich: rohes schwefelsaures Kali 10—12%, rohe schwefelsaure Kallmagnesia 16—18%, dreifach concentrirtes Kallsalz 30—38%, fünffach concentrirtes Kallsalz 50—58%, gereinigtes schwefelsaures Kali 39—42%, rohe schwefelsaure Magnesia, Kalkmagnesia. Sammtliche Dünger sind eingemahlen. Preisconrante, Berichte über Anwendung und Resultate dieser Dünger, Frachtangaben etc., sowie auch unsere Samenkataloge und Berichte über Saatgetreide gratis und franco.

2191 (3—12) **Brüder Frankl, Prag.**

Pest, augusztus 18-án 1867.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikal Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft.

Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft. — Csupán Politikal Ujdonságok: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikal Ujdonságokat illetőleg: Egy, négyezer hasábjott petit sor, vagy annak helye egyszeri ígtatásnál 10 krba, háromszori vagy többszöri ígtatásnál csak 7 krba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Oppelik Alajos, Wollzeile Nro. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nro. 9. — Bélyeg-díj külön minden ígtatás után 30 nkjr.

1849-ki csataterék.

3. az Izsaszegi csataterék.

Egyszerű rajzunk az 1849-ki tavaszi magyar hadjárat egyik legszebb jelenetét idézi képzeletünk elébe. E tér, mely megint csöndesen és hallgatagon terül el előttünk, Izsaszeg mellett fekszik, hol 1849. ápril 6-kán egy véres, de győzelmes csata napja viradott s alkonyult a magyar hadseregére.

Hatvan után Bicske következett. Az itt szerencsétlenül kezdődött, de diadalmasan végződött csata utáni nap estvelén (apr. 5-én) Görgői másnapra ismét harcziás rendeleteket adott seregének. Damjanicsot és Klapkát Izsaszegnek indította. Aulichot pedig

Gáspárral (VII. hadtest) egyesülésre küldötte, hogy ezt Bag és Besenyő megtámadásában födözze s haszáltság, gyámoltsa. Az Izsaszegi vidék, az ellenség védelmi állására nézve kedvezőbbnek látszott, mint a mieink támadására. Erős dombjai erős védelmi pontokat nyújtottak, kivált ágyuk és rőppentyűk szerencsés föllállítására.

Jellasics hadtestedéltájában érkezett Izsaszeghez s mindjárt harczba keveredett Klapkával, ki nek előhadát keményen vissza is nyomta, s rendetlenül megfutamtotta. Klapka, a szerencsétlen kezdett által megzavartatva, már-szer felhagyni készült a harczozal, midőn szölcseére Damjanics hadteste is a harczvonalba lépett s föltartván az ellenséget, időt szerze Klapkának kissé megkuszált dandárai rend-

beszedésére. Jellasics, hadait némi visszavonulással összpontosítván, rémséges tüzelést kezd Damjanics ellen, de ez csakhamar szuronyt szegeztet a harc e nemében már próbált zászlóaljával; de szándokával mindjárt kénytelen főlhagyni, az épen odaérkező Schlicktól oldalba fogatván. Erős védelmi állásba tevén tehát magát a Rákos balpartján elvonuló erős dombokon, innen az ellenség ismételt támadásait erélyesen visszautasítja s mindannyiszor előbbre ront hősies honvédekivel.

Igy hullámozott a harc ötödfél óráig. Gáspárral (VII. hadtest) egyesülésre küldötte, hogy ezt Bag és Besenyő megtámadásában födözze s haszáltság, gyámoltsa. Az Izsaszegi vidék, az ellenség védelmi állására nézve kedvezőbbnek látszott, mint a mieink támadására. Erős dombjai erős védelmi pontokat nyújtottak, kivált ágyuk és rőppentyűk szerencsés föllállítására.

1849-ki csataterék: 3. Izsaszeg. — (Thán Mót egykoru vázlatá után.)

Ekkor jelent meg Görgői is a csata színelyén. Klapka is, a szintén előre nyomuló Aulich által biztatva s támogatva, végre ismét tevékeny részt kezdte venni a nap harczai munkájában, melyből már visszavonulásra parancsolta volt zászlóaljit. Új lélek-telvé egyszerre minden ponton megkez-

további munkálatra rendeletet nem kapván, a helyett, hogy egyenesen Gödöllőre, az ellenség háta mögé nyomult volna, Besenyőnél tétlenül töltötte a nap hátralevő részét. E hiba nem engedte a győzelmet oly nagy-szerűvé lenni, mint különben leendett; mer-ha ez is bekövetkezik, az ellenségből al-

ismét egy hadihajót küldött Pitkairnba, azon utasítással, hogy a szigetbelieket a Norfolk szigetre Uj-Seeland és Uj-Caledonia közt a déli Oceanban átszállítsa. E sziget bámulatra méltó helyzete, tenyészet és termékenysége felől a legmesésőbb hírek keringtek. Több növény, melyet angol hajósok onnan Európába hoztak, általános csodálkozást keltett. Ily ritka, pompás tenyészet — így okozták — csak hasonló bájos és üde vidéken jöhet elő. S valóban csak a híres norfolki fenyőt s a fenségesen szép Araucaria excelsát kell látnunk, hogy ezen elragadtatásban mi is osztozzunk. Egy ily sziget, megfelelő éghajlattal, termékeny s elegendő terjedelmű földdel, mintha csak Pitkairn idylli népe számára lenne teremtve.

Adams és társainak ártó üvadékei e csábító hírek és rajzolatok által rá hagyják magokat beszélni a Norfolk szigetre való átköltözésre, annyival inkább, minthogy Pitkairn valóban kezdett a folytonos növekedésben levő nép számára igen korlátozott tartózkodási hely lenni, és a bekövetkező éhhalál réme borzasztó alakban kezdett lelköket megjelenni.

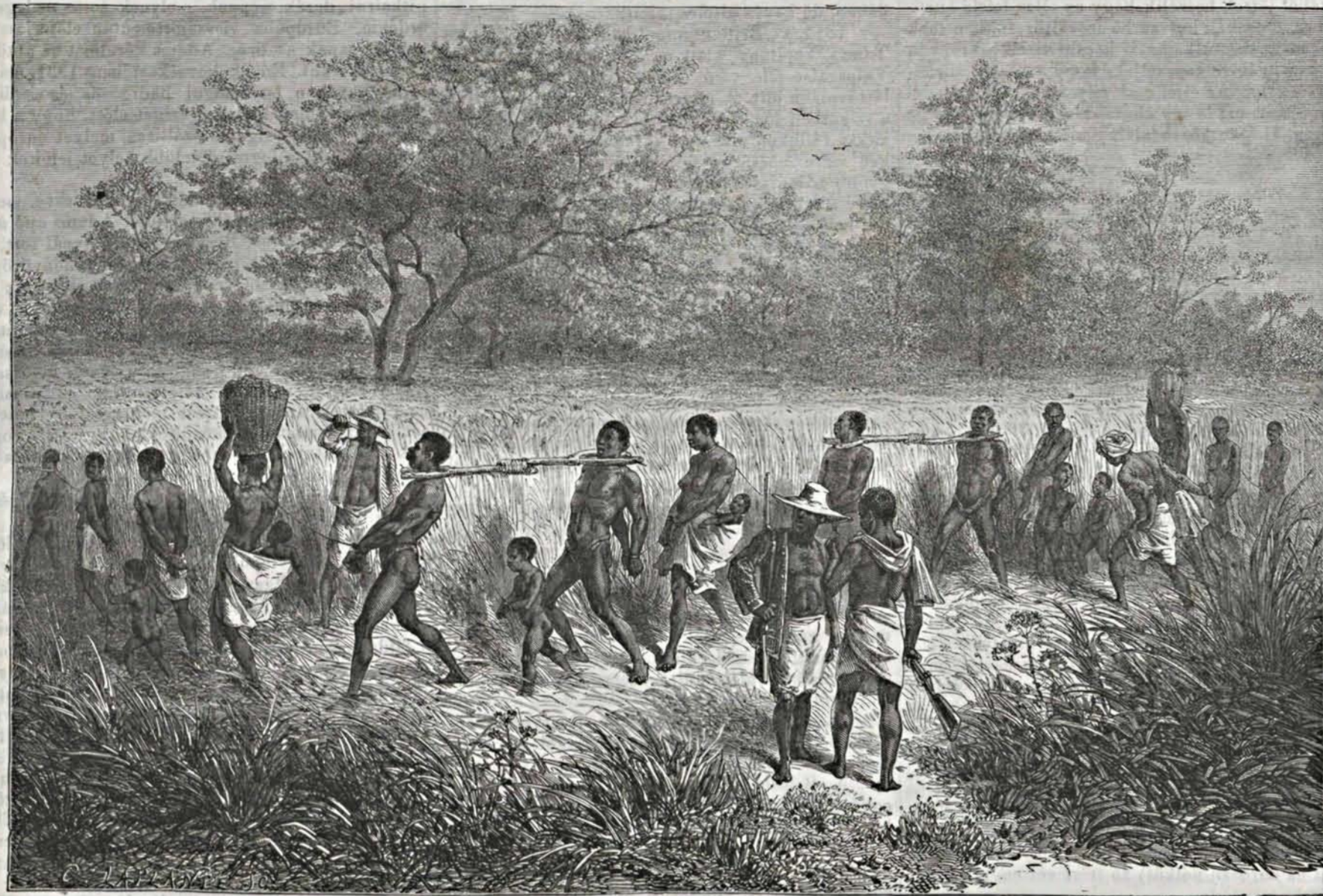
1856. májusban az angol kormány 5000 font sterling költséggel ujlag egy hajót indított Pit-

mivesek saját jóllétükkel együtt a sziget fölvirágzását is eszközölni fogják. Ez örvendetes remény csak megerősülni látszott az által, hogy a pitkairniakról, a mint őket folyvást nevezék, semmi határozott tudósítás sem érkezett többé Európába, s az új gyarmaton minden békés és kívánatos előmenetelnek látszék indulni.

(Vége következik.)

Rabszolgatartás Kelet-Afrikában.

Ha jól utána gondolunk, úgy találjuk, hogy némely példabeszéd, melyet néha egyes emberek szoktak alkalmazni, sok tekintetben az egész emberiségre is talál. Fájdalom! ilyen találó példabeszéd az is, melyet a deák nyelv ékes kadenetziákban olyaténképen fejez ki, hogy: „quod nova testa capit, id veterata rapit.“ Kőnépünk egyszerű, de mély beható bölcsesége pedig úgy mondja azt, hogy: „a mit Jancsi megtanult, azt János sem fogja elfeledni soha.“ E sajnos, de kérelhetetlenül találó igazság mindig okvetlenül eszünkbe jut, valahányszor a rabszolgakereskedésről olvasunk, vagy hallunk valamit. E lealázó

Rabszolga-szállítvány Kelet-Afrikában.

kairn felé, hogy az egész községet a Norfolk szigetre szállítsa. 40 férfi, 47 nő, 54 fiúgyermek és 52 leány, összesen 193 lélek vett búcsút születése s hajlama kedves helyétől. De az időseket úgy látszik a visszatérés gondolata foglalkoztatta most is, mert mielőtt hajóra szálltak volna, minden intézkedést megtettek, hogy lakhelyök abban az állapotban maradjon, a melyben elhagyják azt. Gunyhóik ajtaira írott hirdményeket függesztettek ki, melyben a netaláni látogatók kértnek, vagyonukat bántatlanul hagyni, minthogy ők csak bizonytalan időre hagyják el a szigetet s kétségkívül rövid idő múlva ismét vissza fognak jöni. Sertéseiket és kutyáikat mind leölték, attól tartva, hogy az első halottaik sírját rombolhatnák szét, az utóbbiak pedig a hátrahagyott juhok és kecskék közt okozhatnának bajt.

Ugyanazon év őszén már mindnyájan be voltak helyezve új hazájokba; a kormány által bizonyos időre elláttattak a legszükségesebb élelmiszerekkel, földművelési eszközökkel stb. Egy ideig meglehetősen jól s elégedetten látszának magukat érezni s jötevőik és barátaik Angliában már azon reménynek adák át magukat, hogy a Norfolk szigeten végre meglették rég ohajtott menhelyüket, s mint szorgalmas, tevékeny föld-

lélekárlás és vásárlás még az emberiség műveletlen gyermekkorában jött divatba és azóta ezer meg ezer keresztény gondolkozása emberbarát fíradhatatlan igyekezete sem volt képes azt megszüntetni. Bárha törvényileg a világ minden mivelt nemzete és állama eltörölte a rabszolgaságot, az emberekkel való gyalázatos kereskedést, legalább titokban, még most is folytatják polgárosult országok gyarmataiban is. S mit szóljunk ekkor a tudatlan, miveltlen kelet-afrikai népekről, a kiknél az emberi méltóság és felebaráti szeretet fogalmi még nem jutottak, még nem juthattak érvényre kellőleg?

Nem szándékunk itt a rabszolgaság lealázó, szegényítő voltát magyarázgatni, hisz' avval ugye se sokra mennénk s nálunk pedig, hála Istennek, nincs többé bajunk vele, csak is egy képet akar-nánk az olvasó elébe vázolni az Afrikában divatozó rabszolgatartásból. Leírásunkat Livingstone, Burton stb. jeles utazók tudósításaiból vettük át.

Kelet-Afrikára nézve a rabszolgák rablása, mely különböző népeknél ősidők óta divatozik, valóságos csapás. Ezen embertelen szokás a portugallok által nagy kiterjedést nyert, de nem kevésbé az arabok által is, kik már a legrégebb idők óta szétértve vásárolták az embereket. E szokás

úgy szólva az afrikaiak lényében fekszik és elég sajnálatra méltó, de Livingstone igen egyoldalulag veszi fel a dolgot s mintha szántszándékkal írta róla úgy, hogy az embert nagyon elkeserítse vele.

A többek között azt írja, hogy egy Schire nevű kis falu mellett egy rabszolga-szállítmány-nal találkozott, mely utban volt Tete felé. Férfiak, nők, gyermekek hosszú sorban egymáshoz voltak kötözve s némelyiknek nyaka egy fa-villa ágai közé volt szorítva. A portugallok ügyőkei feketék voltak; vigan fújták kürtjeiket s a fogaik mezteláb utaztak. Ezek többnyire hadifoglyok voltak. Livingstone azt mondja, hogy az előbbi napon két nőt öltek meg, mivel keziket a szíjak köteleiből ki akarták szabadítani; egy anya gyermekének fejét golyóval zútták szét, mivel nehéz terhet vinni vonakodott. Livingstone 80 rabszolgát szabadított meg egy napon s azonkívül a hajóktól is elvett egynehányat.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy Burton Richárd is szentel egynehány fejezetet kitérő utazási művében a kelet-afrikai élet és szokások leírására. Burton így vélekedik: „Aránylag véve a rabszolgák tovaszállításánál követett eljárás

A magyar orvosok és természetvizsgálók XII. nagygyűlése.

I.

A m. orvosok és természetvizsgálók XII-ik nagygyűlésének tavaly kellett volna megtartatni; de az akkori háborus idők miatt elmaradt. Az idén fogadá Rimaszombat, Gömörnek eme lelkes városa, kebelébe hazánk természetvizsgálóit. A gyűlés első elnöke: Ágost, száscoburg-gothai fejedelmi herceg, családi ügyek miatt nem jelenhetett meg; a vezetés ennélfogva másodelnök Kubinyi Ágoston és alelnök dr. Kovács Sebestyén Endre urakra szállott. 11-én már sok kiváló vendég érkezett meg; a város mindnyáját kitüntető vendégszeretettel fogadta; a két elnökkel küldött-szerűleg tiszteltet a város polgársága Dapsy Vilmostól vezetve.

Eddigél hitelesen ennyiről vagyunk értesülve. Nem mulasztjuk el híven följegyezni e nagygyűlés működésének minden kiválóbb mozzanatát; addig is első közlemény gyanánt adjuk Rimaszombatnak a gyűlés helyének, és Dobsinának, e nevezetes bányavárosnak, hova kirándulás fog történni a gyűlésről, — rövid ismertetését és rajzát.

Gömörmegyének ez a két városa sok vonásban különbözik egymástól: Rimaszombat lakosai nagyjából magyarok, Dobsinán alig van magyar, lakosságánémet és 1/4 részben tót; Rimaszombat körül gazdag gabona terem, gyümölcsös és szőlőkertek környezik, határa legnagyobb részben róna, — Dobsina mélyen fekszik völgyben, körülötte hegyek és azokon erdőség terül el; Rimaszombat népe földműves és tiparos, — Dobsinát bányász.

Dobsina legrégebb városa; 1326 óta lakják és építgetik szorgalmas német polgárok, kiknek szorgalmát a hegy jutalmazza meg, hátról fával, kebeléből érczel. Régebb inkább csak a vasérc sziget; nagyon régen, a mint híre van, volt ezüst is. A vasat most is mivelik szorgalmasan, de főjövödelmüket nem az adja, mert míg abból csak 63,000 ftnyi bevétel van évenként, a kobalt és nickel megadnak 370,000 forintot. Mióta ez utóbbi érczek állandó piacra találtak, azóta gyorsan emelkedik Dobsina; meglátzák rajta mindenütt a jólét s a jólétet növelni törekvő szorgalom. Az erdők, melyek régebb Isten számára voltak hagyva, most rendbe szedettek és szakértő kezelés által vannak jövödelmezővé téve;

a városban középületek, iskolák emelkednek, olvasó, társalgó-egylet szerveztetik, — egy szóval Dobsina azon az uton van, a melyen egyedül lehet vagyonzhoz és miveltséghez jutni. Lakosainak száma 4—5000. (Körülményesebb leírást olvashatni felüle lapunk múlt évi 31-ik számában.)

Rimaszombat főhelye a megyének; újabb időkben díszes megyeház emelkedett benne. La-

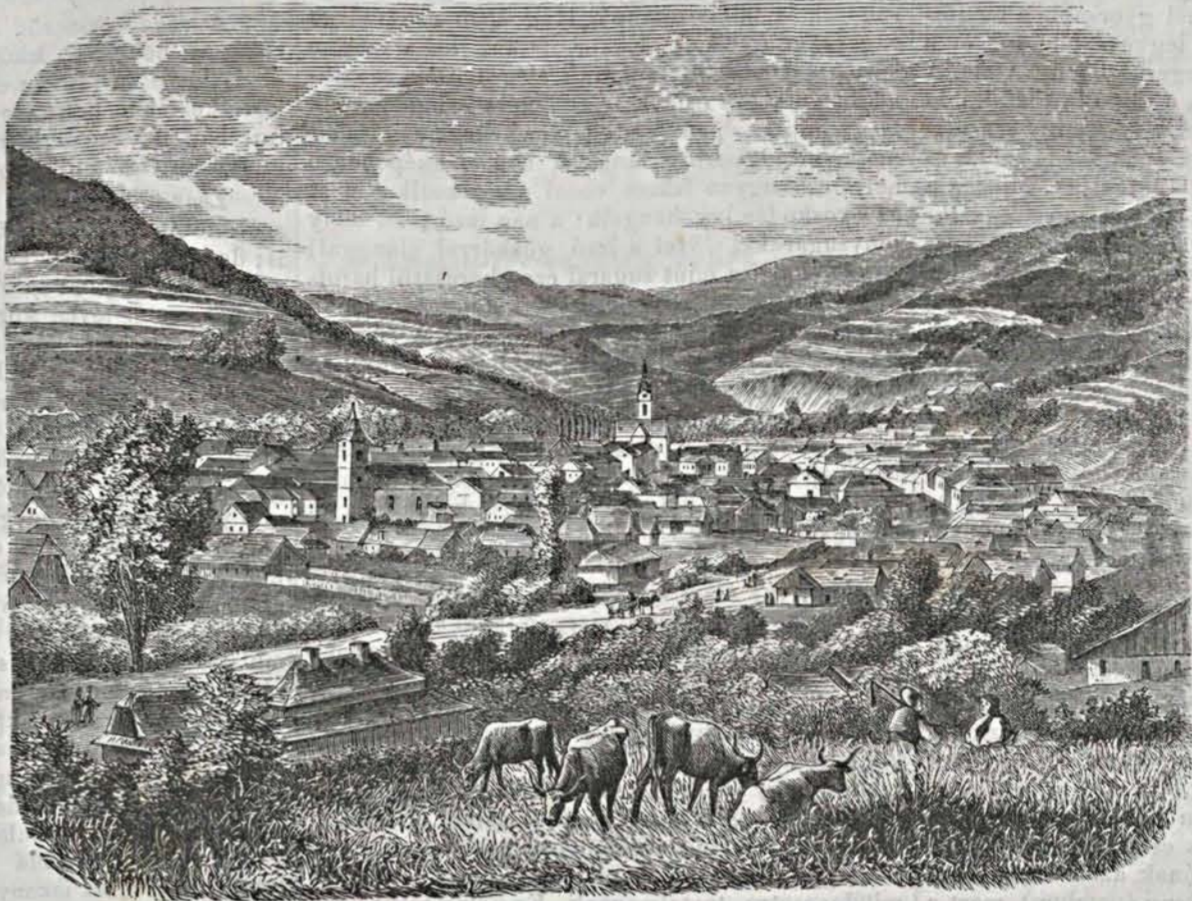
A szinképekről.

A gondolkodástényeitől egzsívesebben kapcsoljuk össze a látással: a mit föl fogtam, megértettem, arról azt mondom, hogy átlátom, hogy világos előttem; a vakság, sötétség, egy értelmű tudatlansággal; a ki nem messzire jut okoskodásával, az rövidlátó; a ki sokat tud, annak s: éles a látóköre; fényes tehetőség, lángész, csillogó élcz, felvillanó gondolat — mind megannyi képes kifejezések, a látás köréből kölcsönvéve. Honnan van e szoros kapcsolat? Kétségkívül onnan, hogy valamennyi érzékünk között a szem szolgál-tatja lelkünknek a leg-több, a legfejlesztőbb benyomást. Azon csodás kicsi két ablakon keresztül, mely arczod homlokzata alatt nyílik, s a hol én is leginkább lesek s pillanthatok belsőbe, e két kis ablakon keresztül leg-több jut a külvilágból lelkembe.

De hát micsoda voltaképpen az a világság, mely szemembe áramlik s föltárja lelkemnek a világot? Mi az a fényugár, mely ama kis csillagból, ama tejes ködből évszázadok, sőt ezredek előtt elindult, s noha 40,000 mérföldnyire halad másodpercenként, csak most lövell szemembe, hirtelen adva, hogy ott, az ég mélységes mélyeiben is van anyag, mozgás, és kétségkívül élet is, csak úgy mint földgömbünkön és szomszédjában? Newton, a melyesű angol, úgy vélekedett, hogy a fény valami rendkívül finom anyag, melyet a világitó test kiáraszt — a jelenségek, melyeket azóta a tudomány kifürkésztet, felkutatott, nagy-

részt meg is magyarázott, azt tanúsítják, hogy ő csálódott s mindjobban erősítik azon mai nap csaknem általánosán elfogadott véleményyt, hogy a fényt valamely finom, ruganyos anyagnak (az éthernek) rop-pant szapora rezgéséi idézik elő, olyformán, mint a húrnak rezgéséi a hangot. S valamint a húr annál magasabb hangot ad, minél gyorsabban rezeg, úgy hogy a rezgés kisebb-nagyobb gyorsaságától függ a hang magassága — hasonlókép a fénynek a rezgéséi kisebb-nagyobb gyorsaságától függ a fény-sugár színe. A leglassabb rez-

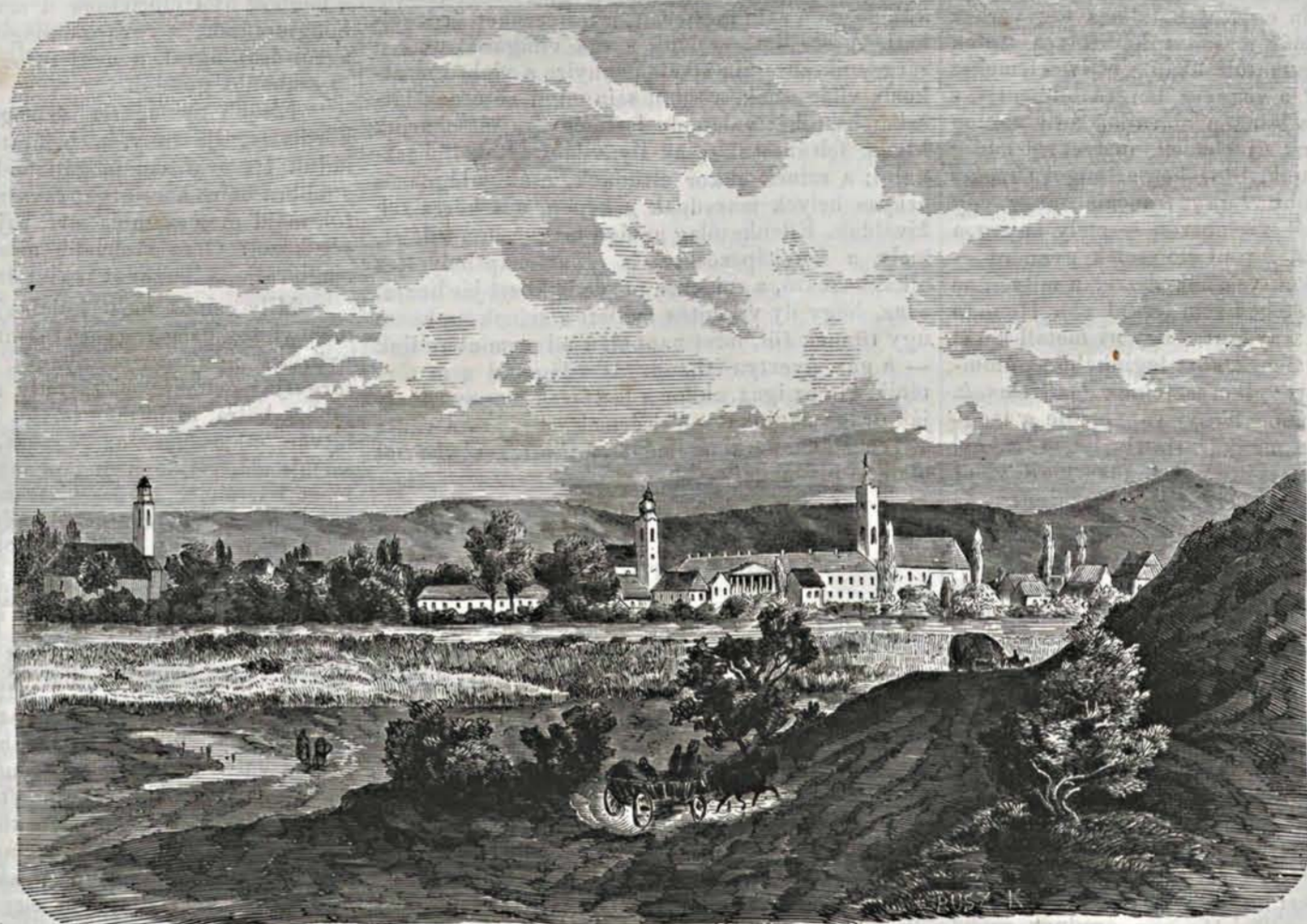
géseknek a vörös szín felel meg, a leggyorsabbaknak az ibolya-szín. E kettő között sorakozik rendszerben a narancs, sárga, zöld és kék. A fényugár, a távol égi testek egyedüli hirtelmondója, nemcsak létezésüket adja tudtunkra, de miveltekről is képes felvilágosítást nyújtani. A különböző testeket különböző fény-sugarak jellemzik. E különbségeket sok esetben közvetlen is

Dobsina. — (Fénykép után Greguss János.)

kosainak száma 5600 ra van téve legújabb számitás szerint, kik általán tünnek ki mások felett, hogy a termelés mellett az iparnak is utánlátnak. Pedig ez ritka: a termelő nép lenézi rendszeren az ipart. Rimaszombat, polgárainak eme jözan-sága által biztosan emelkedik.

Ákár régi történeteiből, akár életmódjuk

Rimaszombat. — (Sándy Gyula rajza után.)

újabb folyamából sok érdekést mondhatnánk el e két város felől; de ez alkalommal elégnék tartottuk e rövid ismertetést, mert mentől hamarabb — már jövő számainkban — élénk és részletes leírásokat fogunk közölni mindkettőről a természet-tudósok gyűlésén résztvevő tudósítóinktól.

—i.

412
414
HIRDETÉSEK.

A budapesti butor-kézműzet részvénytársulat
UJONNAN MEGNYITOTT RAKTÁRA

Pest, nádor-utca 9. sz., a Zrinyi-utca szögletén,

a ajánlja gazdagon felszerelt raktárát mindennemű szobabútoroknak, úgymint: chiffonok, ágyak, mosdószekrények márvány berakatokkal, tükörszekrények, mosdóasztalok, éjjeli szekrények, asztalok, étkezési asztalok, imazsamolyok, öltözőtükörök, székek, etágerek, könyv- és ezüstszekrények, író-, varró- és pipere-asztalok; továbbá párnázott ülőkeszülétek minden alakban, a legolcsóbb és legfinomabb kelmékből, ugyisint párnázatlan állványok; tükörök, esillárok, fal- és kargyertyatartók, cornichek; teljes diszes étermi cikkek renaissance, goth, byzanci és ó német stýlben, órák, büffetek, olajfestmények stb., általában minden a butorszakmába vágó tárgyakat.

Miután semmi erőfeszítés nem kiméltetett minden hozzánk intézendő kívánalomnak úgy olcsóság, legújabb divat, valamint az árak valódisága és szilárdsága tekintetéből, minden irányban megfelelhetni, a legjobb s legponosabb szolgálat biztosítása mellett számos megrendelést kérünk.

Mély tisztelettel

A pestbudai kézműzet részvénytársulat igazgatósága.

2201 (3-8)

Minden gyomorhaj és váltólázban szenvedőknek
DR. PEARCE EDW.
szabadalmazott

GYOMORSZESZE

(Magen- Essenz)

egy kitűnő gyorsan és biztosan ható segédszert nyújt minden gyomorhaj ellen, úgymint: elromlott gyomor, étvágyhiány, gyomor-émelygés, rögzött gyomorgyengeség és rossz emésztés, savanykészes, gyomorégés, felfúvódás, mindennemű gyomorgöröcsök, fejfájás (ha t. i. ez a gyomorból származik), minden szeszés italok által okozott bajok, végre váltóláz, kolera s más járványos betegségek ellen stb.

Főraktár

Pesten: Török József gyógyszerész urnál,
király-utca 7-ik szám alatt, kthoz mindazon vidéki urak, kik raktárt kívának atvállalni, sziveskedjenek fordulni

Azonkívül még léteznek raktárak következő uraknál:

Bécsben: Weiss József	Jolsván: Maléter Béla	Rimaszombatban: Hamal-jár K.
Tuchlauben 27.	Kolozsvárt: Hincz D.	Rosnyón: Posch J. J.
Moll A.	Wolff János	S.-A.-Ujhelyen: Reichard testvérek.
Aradon: Szarka János	Komáromban: Terfy N.	Szegeden: Aigner Károly.
Bánban: Márky.	Lugoson: Kronetter F.	Meák Gyula.
Bartfan: Aichmann	Magyar-Ovárt: Sziklay Antal.	Szinyér-Várallyan: Gerber Odón.
Brassóban: Fuhrmann és Honigsberger.	Makón: Nagy Adolf.	Sz.-Fehérvárot: Légman Alajos.
Debreczenben: Borsos F.	Miskolczon: Balogh Istv.	Szombathelyen: Plich J.
Egerben: Ertinger Ignác.	Mitrovitzban: Csaiszberger József.	Temesvárt: Pecher J. E.
Eszéken: Deszátly István.	Munkacsón: Gottier Lip.	Tokajban: Kröczér Ágost.
Esztergomban: Beszédes János.	Nagy-Kanizsan: Fesselholer József.	Ujvidéken: Grossinger K.
Fehértéplomban: Filder Mihály.	Nagy-Mihályban: Ozibur Bertalan.	Ungváron: Bene L.
Gyöngyösön: Koczianovich J.	Nagy-Varadon: Molnár József.	Varadon: Lellis Ede.
Győrött: Némethy Pál.	Pozsonyban: Pisztoy B.	Veszprémben: Würda M.
Lehner Ferencz	Schneeberger D.	Zagrabban: Mittelbach Zs.
Göllnitzben: Brujmann K. Ede.	Pécsen: Nendwich Vilim.	Zirczen: Vekerle János.

Ára egy üvegesnek, használati utasítással együtt, 1 forint. Postán küldve a pakolásért 10 kr-rel több.

Ismét eladóknak illendő engedék adatok.

Számos híres orvosok és más hiteles egyénektől nyert bizonyítványok, melyek minden fentemlített raktárakban ingyen adatnak ki. 2085 (4-4)

A SZÜLEKET ÉRDEKLŐ.

Hosszu időt igénybe vett szorgos tanulmányozásnak sikerült a gilisztabetegségek, mely a gyermekek sorából oly tömeges áldozatot ad a sárnak, az általam feltalált „Gilisztá-csoládamban” tökéletes gyógyszer állítani elő. Használati módja a születek gyönyörűen olvasható. 2170 (9-12)

Kapható Pesten: Török József gyógyszerész és A. Thallmeier és társa kereskedésben, s ezenkívül számos bizonylatokat tartalmazó könyveinkben jegyezett t. bizonyítványaimnál. Ára egy darabnak 20 kr., nálam helyben 6 darab egy forint. — Megrendelhetet postánvételre az egész birodalomba. Kröczér Ágost s. k. gyógyszer. Tokajban

PÉNZ

arany, ezüst-ékszerek és ingóságokért és ezekre szóló zálogjegyekért, a legjuttányosabb feltételek mellett a kis-hirdetésben 5-dik szám alatt, a „Vadszékür” szálloda melletti irodában. Viszvárlások tetszés szerinti részlet-fizetések mellett. 2211 (2-3)

Titkos betegségek

és súlyos utóbajjal ellen, sok évi tapasztalás a világhírű Ricord (egykor párisi tanárának) módszere után, siker biztosítása mellett, rendel

SUGÁR-ORVOSTUDOR.
Lakása Pesten, fürdő-utca 3. sz., a József tér sarkán.

Elfogad naponta 11 óráig. 2149 (10-12)
Megkereshető levél által.

Pezsgőborok!!

közvetlen Franciaországból vámanmentes ládákban 10 palackjával s feljebb. Louis Roederer à Reims: carte blanche; Jacquesson et fils à Châlons: Crème de Bouzy 2 ft. Napoleon grand vin; Moët & Chandon à Epernay: Crémant rosé 2½ ft. A fentebbi fajokból ½ palackokban 1½ ft. 2097 (18-24)

A pénzösszeg bérmentes beutalású vagy postai utánvétel mellett szétküldhetők Floch Sándor által Bécsben, Ober-Dabbling Nr. 28.

BRÜDER FRANKL IN PRAG.

Schillingsgasse (Porie) 1074-2. Hôtel „englischer Hof”, erbittet sich rechtzeitig, unter Beifügung von 10 fl. Ö. W. als Angabe per Sack, Aufträge auf nachstehende, bewährte, vorzüglichste, direct bezogene Original-Saatgetreide und Winteraps-Saaten unter Garantie der Echtheit: Probsteier Saatroggen (Korn) } 25-35facher } in plombrirten Originalsäcken zu Saateweizen } Ertrag } 1 Tonne ungefähr 2½ niedriger. Metzen. Winterapsaat Effecturung rechtzeitiger Ordres: Raps im August; Roggen und Weizen anfangs September; spätere so lange Vorrath, 14 Tage nach Empfang. Englische Saatweizen, namentlich: Feuton, Hopetown, Hunters, Winter-Talerweizen, Redhaff, Spaldings profillo, Kessingland, Halleis genealogischer, Fern oder April und andere in Säcken von ungefähr 2½ niedriger. Metzen. Effecturung September; spätere Ordres vier Wochen nach Empfang. Seeländer Saatroggen (Korn) } in Säcken zu 1½ niedriger. Metzen. Effecturung Seeländer Winterapsaat } August; spätere Ordres 14 Tage nach Empfang. Ferner empfiehlt sie ihr Lager sämmtlicher land- und forstwirtschaftlicher Samen und Gemüse-Samen, jetzt insbesondere von Stoppelrüben (Wasser), saagl. Futterrüben und Turnips, Buchweizen (Heidekorn), amerik. Pferdezahnmahls, Acker- und Riesenspörgel, sowie auch von engl. Portland-Cement, engl. Sichtenpech, besten Chamotteziegel, Wiener-Neustädter Binderpech, Fichtenpech, feinste belg. Wagaefetten, Peru-Guano, Knochenmehl etc. etc., sowie selbe auch ihre Dienste beim Ein- und Verkauf landwirtschaftl. Producte und Fabrikate, für Landwirthschaft und landwirthsch. Fabrikationszweige nütigen Materialien empfiehlt; auch zu Verschöneren auf dieselben Schliesslich theilt dieselbe mit, dass sie für Oesterreich die General-Agentur der wiederholt mit den ersten Preisen, zuletzt auf der gegenwärtigen Weltausstellung theilten

kön. preuss. pat. Kali-Fabrik von Dr. A. Frank in Stassfurth

übernommen hat, und empfiehlt zur Rapsbestellung, sowie zur Wiesen- und Kopflüftung die Kalidüngemittel derselben unter Garantie der angegebenen Gehalte an reinem Kali und Controle der löbl. agriculturchem. Versuchsstation in Prag, namentlich: rohes schwefelsaures Kali 10-12%, rohe schwefelsaure Kallmagnesia 16-18%, dreifach concentrirtes Kallsalz 30-33%, fünffach concentrirtes Kallsalz 50-53% gereinigtes schwefelsaures Kali 39-42%, rohe schwefelsaure Magnesia, Kalkmagnesia. Sämmtliche Dünger sind eingemahlen. Schweicourante, Berichte über Anwendung und Resultate dieser Dünger, Frachtangaben etc., sowie auch unsere Samenkatologe und Berichte über Saatgetreide gratis und franco. 2191 (4-12) Brüder Frankl, Prag.

Marhabetegségek s marhavész ellen,
mint legkitünőbb óvszernék ismertetvén el, s használtatik

KORNEUBURGI MARHAPOR

engedményezve a cs. kir. ausztriai, kir. porosz és kir. szász magas kormányok részéről, kitüntetve a hamburgi, londoni, párisi, müncheni és bécsi érmeikkel s ő felsége az angol királynő, valamint ő felsége a porosz király udvari istállóiban, a legnagyobb eredménnyel használva, s évek hosszú során elégségesen megpróbálva.

Lovaknál: szelidnemű s gyanus mirigyek, nátha, torok s repülő-gilisztá ellen; különösen alkalmas a lovak jó test, s tüzes gbeni fenntartására. Szarvasmarhaknál: beteges változókéony tejfelkötés ellen, mely az emésztés háborgatásából származik, kevés vagy rossz tejadásánál, melynek minősége megépülő javul; továbbá vérféjés ellen, angini és puffadt hasnál, épen oly szerencsével használható a marhapor teheneknél a borjúzsidéje alatt, az időtlen borkjuk, s ezer használati által szemlatomást gyarapodnak.

Juhknál: a máj-giliszta meggyűlése s rothadás ellen, épen úgy az altesti szernék bántalmazásánál, hol télenségg honol.

Üditő-nedv lovak számára
Kwizda F. J.-tól Korneuburgban.

az osztrák államok összes területeire nézve ő Fellege első Ferencz József császár s király által megelőzőleg annak gyakorlati alkalmazását, s a cs. kir. ausztriai egészségügyi hatóság által megpróbálva, kizárólagos szabadalommal látottat el, s a lovat még a legnagyobb megerítéssel járó munkában is a legelsőbb korig kitartóvá teszi és vidámságba tartja; különösen erősítőleg hat nagyobb erőlködésel járó munkák bevézése előtt s után; jónak bizonyult be továbbá az üditő-nedv eszós bántalmak, bénelások, ivhuzdagánatok ellen s lábmergélés eseteiben stb. mi fölött elismerőleg nyilatkoztak: Auerperg herczog ő magassága, gróf Schönburg-Glauchau, gróf Csaki Ágost, gróf Csaki Zeno; gróf Sprinzenstein, gróf Khun, Hartmann alezredes, Meyer W. főlovászmester és Langwirthy M. ő felsége az angol királynő főállatorosa, dr. Knauret ő felsége porosz király főlovósa, továbbá a cs. kir. osztrák lovasság több osztálya.

Valdói minőségben kapható:
Pesten: Török J. gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik szám alatt, — Thallmayer és társa, — Halbauer testvérek, — Glätz J., — Kindl és Frühwirth, — Rakodczay A. — BUDA: az udvari gyógyszerárban.

Továbbá: Aradon: Probst F. J., Tones és Freiburger. — A. Maróthon: Edinger M. — B. Gyarmaton: Omazta T. — Besztercebánya: Göllner F. — Brassón: Hezheimert és társa, Gyertyánfi és fia. — Brezobanyan: Göllner és fia — Csáktornyan: Karasz A. — Debreczenben: Bignio J. és Csanak J. — Dévan: Lengye G. — D. Földváron: Nadhera P. — Eperjesen: Zsembery J. — Eszéken: Deszátly I. — Esztergomban: Bierbrauer C. J. — Gyöngyösön: Keczanovich. — Győrött: Ecker és Lehner. — Kaposvárt: Kohn J. — Kassán: Novelli A. — Komáromban: Belloni A., Ziegler és fia. — Kolozsvárt: Wolf J. és Karavaszky A. — Köszegen: Bründl J. — Lugoson: Kronetter gysz. — M. Óvárot: Anton J. — Miskolczon: Spuller S. A. — Mohacsón: Kogi D. és Altman. — Nagy-Abony: Lukács A. — Nagy-Kanizsan: Fesselhoffer, Rosenfeld, Rosenberg és Welisch. — Nagy-Beeskereken: Nedelkovich, Deutsch és testvérek. — Nyíregyházán: Reich és Pawlavics. — N.-Varadon: Jányk A. — Orosházan: Gabovits D. — Pakson: Flórian J. — Papan: Bermüller W. — Pécsen: Kisgigi és fia. — Pozsonyban: Scherez Fül, Hackenberger testv., Waritschek és Kovács J. — R.-Szombathab: Hamalier. — Rosnyón: Pócs F. S. — Sopronban: Pachover L., Müller és Flandorfer. — Szekesden: Aigaer. — Székesfehérvárt: Legmann A. L., Kovács P. — Sziszéken: Dierich A. — Szolnokon: Horánszky N. — Temesvárt: Babusnik A. — Trecsenben: Weiss S. L. — Uj-Aradon: O. th és Liskovics. — Varadon: Halter F., Koterba B. — Verőczen: Bész J. K., — Veszprémben: Láng J. és Tuszkan M. — Zala-Egerszegen: Kulinszky A. — Zelenen: Steyer.

OVÁS: A t. cz. közönség érdekében kieltjük — minden hamisított cikkek vásárlásától megóvando — csak azon csomagok és palackok tekintessenek valdiaknak, melyek a korneuburgi kerületi gyógyszerár peuséjével ellátva vannak. 2203 (4-8)

FISCHER GUSZTÁV

színházter, kereskedelmi banképület Pesten, ajánlja a legjuttányosabb szabott árak mellett egy bőven ellátott raktárt a legújabb divatu

NŐI-ÖLTÖNY-DISZITMÉNYEKET MINDEN ÉVSZAKRA

mindennemű szalagok, gombok, kötő- és varró angol czérnák, kötő, himző, fénylő és berlini pamutok, varró és trama selymek, lispahan, harras, nemkülönbön fehér és színes organin, mousseline, mouls, battist clair, perkail, tallanglais, gyopot és czérna-csipekék, továbbá gazdag raktárát függönytartóknak, tükörbojtoknak, esőngyűhuzóknak, csillárzsinórok, függönyben, léoni arany és ezüst-csipekék, bojtok, továbbá mindennemű butor-, kecsi- és katonai-paszomány-árakat, valamint minden ágat illető tárgyakat nagyban és kicsinyben. Szintug található itt egy bő raktár mindennemű belés és halcsont. Megrendeléseket — a p. n. s. előleges felküldése vagy utánvétel mellett gyorsan és pontosan tesztünk. 2064 (20-20)

MÖSSMER JÓZSEF
rumburgi vászon-raktára

„A MENYASSZONYHOZ.”
Pest, uri és zsidóbar utca szögletén, báró Orczy-féle házban 10-dik szám alatt,

ajánlja legnagyobb és jól rendezett árutárát, úgymint: rumburgi, hollandi, creas, szilóziái fonal-vásznak, ¼, ¼, ¼ széles ágylepedőknek való vásznak, valamint kész fehérműek, 30 rófos asztalműek, 6, 12, 18 és 24 személyre való asztalterítékek, törölközőkendők, asztalabrosok különféle nagyságban, asztalkendők, kavaskendők, fehér és színes vászon-zsebkendők, angol és francia battiszt-kendők, fehér és tarka vászon-csuivat ágyneműk, butoresivatok, nankingok, színes perkalok, gazdasági ruha-szövetek, színes ingkelmek, asztal- és ágyszerítők, ugyisint mindenféle fehér szövetek, fehér perkal, battist, claire, mou, nyári piké, madapolan, angol shirding, piké-takarozók különféle nagyságban; ezeken kívül lama, wattmoll, flannel szövetek ruháknak, flannel-takarók minden nagyságban, színes, fehér piké, zsinóros, női és tüffel barehet, angol gyapjubáronyok, színes perkalok, orlean- és lüster szövetek, ruháknak való jutányos gyapjuszövetek, színes alsó-szoknyak, amerikai bőrcok, viaszos vásznak és több itt meg nem nevezett cikkekkel és mindennemű 2217 (1-2)

kész fehérműeket legjuttányosabba szabott áron.
A vásznak valódiságaért Jótállás biztosítottak.

Vidéki megrendelések, feladvány szerint, pontosan és jól teljesítettek.

Biztos és gyors megölése
patkányok s egereknek,

egy cs. kir. kiz. szab. patkány- és egér-irtó-szerrel gyertya-alakban. Egy darab ára 50 kr. a. é.

PESTEN: Török József gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik sz. a., Besztercebányan: Göllner H. — Brassóban: Gyertyánfi és fia — Csáktornyan: Karasz A. — Eperjesen: Zsembery J. — Eszéken: Deszátly István. — Győrött: Lehner F. — Jassenovában: Deolovits J. — Kassán: Novelli A. — Keszthelyen: Wüsch F. — Kolozsvárt: Wolf J. — Lugoson: Kronetter S. — N.-Beeskereken: Nedelkovits. — Papan: Bermüller. — Pozsonyban: Scherz Fülöp. — Segesvárt: Tantsch J. B. — Sopronban: Pachhofer L. — Tisza-Ujlakon: Roth J. — Ujvidéken: Schreiber F. — Varaszon: Dr. Halter A. — Verőczen: Bész K. J. uraknál. 2202 (4-12)

5 huzás 1864-ki sorsjegyek. 5 huzás évenként.

Huzás szept. 1-én. Főnyeremény 200,000 ft., készpénzfizetés mellett kaphatók alulírtan vagy havonkénti 5 ft. részletfizetéssel egy 100 fto sorsjegyre és havonként 3 ft. egy 1864-ki 50 fto sorsjegyre. IGÉRVÉNYEK 2 forintjával és 50 kr. bélyegdíj.

TÁRSAS-JÁTEKOK

4 ft. évenyenként 20 db. minden osztrák sorsjegyre egy 35 fto badeni sorsjegy hozzáadásával 25 részletenkénti befizetéssel. A befizett összeg nem vész el — mert az összes részletek befizetése után a sorsjegyek eladtak s a bejött egész összeg 20 részvevő közt fel fog osztatni.

Mailandi eredeti sorsjegyek 6 forintjával 4 huzás 100,000 frank főnyereménnyel.

PÉNZ mindennemű értékpapírokra, egyzerrei vagy részletekinti visszafizetéssel. Bevásárlása- és eladása mindennemű állam-, iparpapírok és sorsjegyeknek, arany- s ezüstpénzeknek a napi árfolyam szerint. 2209 (4-6) Vidékről jövő megrendeléseket gyorsan s pontosan teljesíti.

KÁROLY JÓZSEF,
pénzváltó-irodája. Pesten, harminczad-utca 3. sz. a.

Valódi olasz gép-olaj, legfinomabb Morca, Cuba, Ceylon, Jamaica és Domingo kávé, kitűnő nixi és nizzai tabla-olaj (palackvagy hordóban), válogatott citrom, narancs, ris, mindennemű csemege és sajt, továbbá valódi belgiai kocsikenőcs, legolcsóbban kapható:

SIRK és KOHN
trieszti nagykereskedőknel.

A levelezés magyar nyelvben történhetik. Árjegyzékkel szivesen szolgálunk, kívánatra úgy intézkedünk, hogy az árú az illető vaspálya, vagy gözházjosi állomáshoz barmentes szállítást magában foglalja. 2212 (3-6)

Folyvást előfizetheti

A HONVÉD

első magyar katonai hetilapra.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Postán küldve vagy pedig Buda-Pesten házhoz hordva:

5 óra augusztus—december . . 2 ft. 50 kr.

Az előfizetők teljeszámú példányban részesülnek.

Az előfizetési pénzeket Heckenast Gusztáv hírlapkiadó-hivatalába (egyetem-utca 4-ik szám) bérmentve kérjük beküldeni.

A „Honvéd” kiadó-hivatala.

Egyes szám ára 15 kr. (3-3)

Königliche landwirtschaftliche Akademie Proskau in Oberschlesien.

Das Winter-Semester beginnt am 15. October. Der Cursus ist zweijährig. Die verschiedenen Disciplinen aus den Gebieten der Philosophie, Volks-, Land- und Forstwirtschaftslehre, Naturwissenschaften, Thierheilkunde, Baukunde und Mathematik werden in systematischer Aufeinanderfolge dem Character und den Einrichtungen einer Hochschule gemäß von 13 Dozenten vorgetragen. Reiche Sammlungen und mannigfaltige wissenschaftliche und praktische Lehrhilfsmittel, zu welchen letzteren auch die umfassende Gutswirtschaft zählt, unterstützen den Unterricht. Das Studien-Honorar beträgt für zwei Jahre 100 Thaler. Zu näherer Auskunft über die Akademie und deren Einrichtungen ist der unterzeichnete Direktor gern bereit.

Proskau, in Oberschlesien, im Juli 1867.

Der Director der Königlichen landwirtschaftlichen Akademie, Landes-Ökonomie-Rath Sattgest.

A „HAZA”

magyar életbiztosítobank Pesten,
alakult 1867-ik évben,
2,000,000 forint alaptőkével.

Ajánlja magát mindennemű élet- és járadék biztosítások átvételére, továbbá közvetíti az általa alakított „tulélési csoportok”-ba leendő belépést, ezenkívül alkalmat nyújt a birodalomban kizárólag általa kezelt „temetkezési egyletek” alakítása által a legszegényebb sorsuaknak is, miszerint a legolcsóbb befizetések alapján elhalásuk esetére, ép úgy temetkezési költségük, valamint ezenfelül hátrahagyott családjuk első szükségieinek fedezéséről is gondoskodhassanak.

Biztosítási feltételek s minden e tárgyra vonatkozó felvilágosítások „Pesten a banknál” (Deák Ferencz-utca 5. szám), vagy vidéken a fő- és alügynökségeknél a legnagyobb készséggel adatként.

A kötvények kiállításá szeptember hóban kezdődik.

A „HAZA” következő kormányzat alatt áll:

Elnökség:

Gróf Forgách Antal, elnök. Pulszky Ferencz, al-elnök. Gróf Nádasdy Lipót, tiszteleteli elnök.

Választmányi tagok:

Csapó Vilmos. Kern Leó. Nyíry Jós. Ertl Károly. Mandl János. Siráky E. M. Holtscher Fülöp. Mayraber Agoston. Takácsy Miklós. Gróf Keglevich Béla. Nádosy György.

Igazgatók:

Grabovszky György. Kohen Jakab. Koppél L. M. Roeszner F. M.

Vezérigazgató: Kiss Zsigmond.

Az eddigi szervezett vezér- és főügynökségek:

Aradon: Márton Ferencz urnál. Debreczenben: Szathmáry Testv. uraknál. Eszéken: Lajperger J. urnál. Pécsen: Weidinger J. B. urnál. N. Kanizsán: Neuberger Mátyas urnál. Kolozsvárott: Bogdán István urnál. Komáromban: Menner Alajos urnál. Losoncban: Keller D. F. urnál. Marosvásárhelyt: Novák Bogdán urnál. Besztercebányan: Kotiers és Raner ur.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott sajtó nyomdájában Pesten 1867 (egyetem-utca 4-dik szám alatt.)

UJ NÉPLAP

Jókai Mór szerkesztése alatt.

Julius elsőjétől kezdve egy új politikai, szépirodalmi és közgazdasági tartalmu hetilap jelenik meg, ily czímmel:

IGAZMONDÓ.

Lesz benne érthetően magyarszót előadása az országban történt eseményeknek; tudósítás az országgyűlésről, a vármegyéről, a városi és községi életből, minden részrehajlás nélkül, csak az igaz, megtörtént dolgok adatván elő.

Lesz benne korszerű értelmezése olyan közérdeklő kérdéseknek, a míg f.él szükséges minden embernek helyesen felvilágosítva lenni.

Lesz benne utmutatás, tanácsadás a haza minden polgára számára, a végett, hogy a közös hazaszeretet a közös czél felé törekedve, helyes utakat és módokat találjon.

A külföldön történtek is híven és érthetőleg lesznek benne megírva. Lesznek benne lelket felderítő, építő és tanulságos elbeszélések is; azok is mind való, megtörtént eseményekből merítve, és olyanok, a mikben erkölcsi és hazafiai tanulságok vannak.

Es végül a „mindennapi kenyér,” a mindenkit közösen érdeklő gazdasági rovat, a „Hon” című nagy napilap eredeti hítelei tudósításai nyomán összeállítva.

A lap hetenkint egyszer, egy nagy szűrű nyomatott iven jelenik meg, oly módon, hogy vasárnap azt a haza minden vidékén látó előfizető már a postán megtalálhassa, s így a munkától pihenő napon olvashassa.

Ára az „Igazmondó”-nak egész évre 4 forint, félévre 2 forint, három hónapra 1 forint.

JÓKAI MÓR,

az „Igazmondó” felelős szerkesztője és kiadó-tulajdonos.

2216 (1).

(Kiadó-hivatal: Ferencz tér 7. sz.)

Titkos

BETEGRSEGEK,

ujjonnan keletkezettek

8 nap alatt

minőségére nézve

48 óra alatt

meggyógyítatnak

dr. FUX J.

26 év óta fenálló rendelési intézetben, anélkül, hogy a beteg foglalatosságában háborgattatnék. Rendel: d. n. 1-4 óráig. Tisztelt díjjal ellátott levelek a leggyorsabban eszközöltetnek. Lakása: király-utca, 33. sz. a. 1-ső emelet. 2192 (4-12)

Titkos 2166 (10-12)

betegségek

még macak és üdült bajokat is úgy kóródásban, mint magán gyakorlat folytán több ezer beteg legjobbnak bizonyult mód szerint, sokszor a nélkül, hogy a beteg hivatalában vagy életmódjában gátolatnak, gyökeresen, biztosan és gyorsan gyógyít

Med. dr. Helfer Vilmos

Pest, király-utca 27. sz. Medetz-báznál, 1-ső emelet, délután 7-9-ig, délután 1-4 óráig. Díjazott levelekre azonnal válaszoltatik, s kívánatra a gyógyszer is megküldetnek.

Mindennemű

takarópapiros (Makulatur)

kapható Pesten, egyetem-utca 4-ik sz.

60 akó

asztali ó-bor eladandó.

A közelebbit meg tudhatni: a „Vasárnapi Ujság” kiadó-hivatalában, Pesten, egyetem-utca 4-ik szám alatt.

KUNZ JÁN. JÓZS. ÉS TÁRSA

fiók vászon-raktára
A „VIRÁGOSÁRHOZ.”
váci-utca, a nemzeti szálloda épületében
PESTEN.

ajánlja gazdag választékú rumburgi, hollandi, irlandi, creas, fehér fonál és sziléziai vásznait, azonkívül asztalkendőket, töralkendőket és vászonsebkendőket, asztal- és ággyerítőket, fehér és színes ágy- és butoresin-vatot, nankingot, fehér és színes perkat, ablakfüggönyt, linon, batist, clair, sima és virágos mousselint, mindennemű beléseket, egy nagy választékban kész fehérneműket, valamint minden e szakmához tartozó cikkeket a legjutányosabbra szabott áron.

A vásznak valódiságaért
jótállás biztosítatik. 2214 (2-4)

Vidéki megrendelések különös figyelemmel és pontosan teljesítetnek.

Pest, augusztus 25-én 1867.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft.

Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak. A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg: Egy, négyezer hasábjott petit sor, vagy annak helye egyszeri ígtatásnál 10 krba, háromszori vagy többszori ígtatásnál csak 7 krba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Ooppelik Alajos, Wollzeile No. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile No. 9. — Bélyeg-díj külön minden ígtatás után 30 ujkr.

Perczel Mór.

Mi, kik átéltük és átszenvedtük a közel-múlt súlyos éveit, élénk bizonyosságot tehetünk az újabb fordulatok jótékonyágáról, midőn azon száműzetésben élő honfitársainkról, kiknek sokáig nevét sem említhetők, most szabadon irhatunk. Volt idő, midőn még remélni sem mertük, hogy ők visszatérhesse-nek, kik a nemzetnek oly drágák valának s kik hazájoknak még sokat használhatnak.

Hazatért honfitársaink közül Perczel Mór fogadtatott legjobban lelkesüléssel. S ezt természetesnek fogja találni mindenki, a ki magyar népet és Perczel tábornok életpályáját ismeri. Perczel az 1848-iki magyar nép fia; s a nép és fia a legválságosabb időben is egymáshoz méltók valának. Hogy lezajlott ama küzdelemben és dicsőségben oly gazdag korszak, — a tettek kora is megszűnt s Perczel 18 évig mély hallgatásba temeté bánatát s csak akkor hallatta nevét ismét, midőn Magyarország sorsa felett is szebb jövőndő hajnalra kezdett derülni. A memoire-ok, röpiratok, s vádoló és mentegető nyilatkozatok korában nem szolt, s a tevékenység színevel bíró igazgatásuktól mindig távol maradt, mert szent meggyőződése vala, hogy mind a csak félig kimondható szó, mind a csak félszeg tevékenység időtlen, s a keserű köz-édesanyának sebeit hasztalanul marczangolva, fájdalmainak lelkiismeretlen nevelése.

De lássuk pályájának főb vonásait.

Bonyhádi Perczel Sándornak nejétől Kajdacsy Erzsébettől 21 élő gyermeke volt; 15 nagy korra nevedekett s 12 ma is él. Ezek egyike s a szülöttek közt a hetedik volt Mór, ki 1811-ben november 14-kén, Bonyhádon, a Perczelek ős fészkeben, született. Keresztatyjai gróf Messey és gróf Philips voltak, két me-nekült francia; mintha e körülmény azt jó-solta volna, hogy a keresztfű is sok évekig fogja enni a száműzöttek keserű kenyerét.

Mór már gyermekkorában élénk kép-zelődést s komoly gondolkozást tanusított. Tanítója hazánk egyik legnagyobb költője, Vörösmarty volt, s midőn egykor II. Rákó-

czy Ferenc képe előtt annak dicső tetteit magyarázta a lelkesült tanító, a tíz éves tanítvány elragadtatva tett fogadást, hogy életét ő is a haza és nép felszabadítására szentelendi, miként Rákóczy tette.

Tanulmányait azután a pesti egyetemen folytató s ott az ifjak között 1825-ben a magyar nyelv emelését és mívelését czélzó társulatot alakított, és Somssich Pál, a két Zomborchevich és ő első valának, kik a még mindig latinul kérdező tanároknak magyar nyelven feleltek.

Midőn e társulatot eltiltották, a buszus

szen a katonai tanulmányoknak adta magát; de azért 3 év mulva ismét Bonyhádra vonult.

1830-ban, midőn a lengyel forradalom ki-ütött, mintegy 200 katonatiszt ismerésével szövetkezve, a lengyelek segítségére akart menni, de fölfedeztetek s Perczel is elfogat-ván, a katonai törvényszék halálra ítélte; Pestmegye erélyes közbenjárása és tiltakozása azonban oda vitte a dolgot, hogy pol-gári törvényszék elibe állítottván, ez fel-menté.

Ez események után teljesen a polgári élet körébe vonulva, a Kubinszky és Pec-sovics-féle küzdelmekben Tolna- és Baranyamegyében egyike volt az ellen-kező legtevékenyebb vezéreinek.

Az 1848-iki országgyűlésben is mint Tolnamegye követe lépett fel, s Palóczy, a Lónyiaik, Vu-kovics és másokkal együtt képezte a radikál reform-pártot. Ez időtájban Fehér- és Tolnamegyében első volt, ki a védegyeletet megkezdé és meg-honosította.

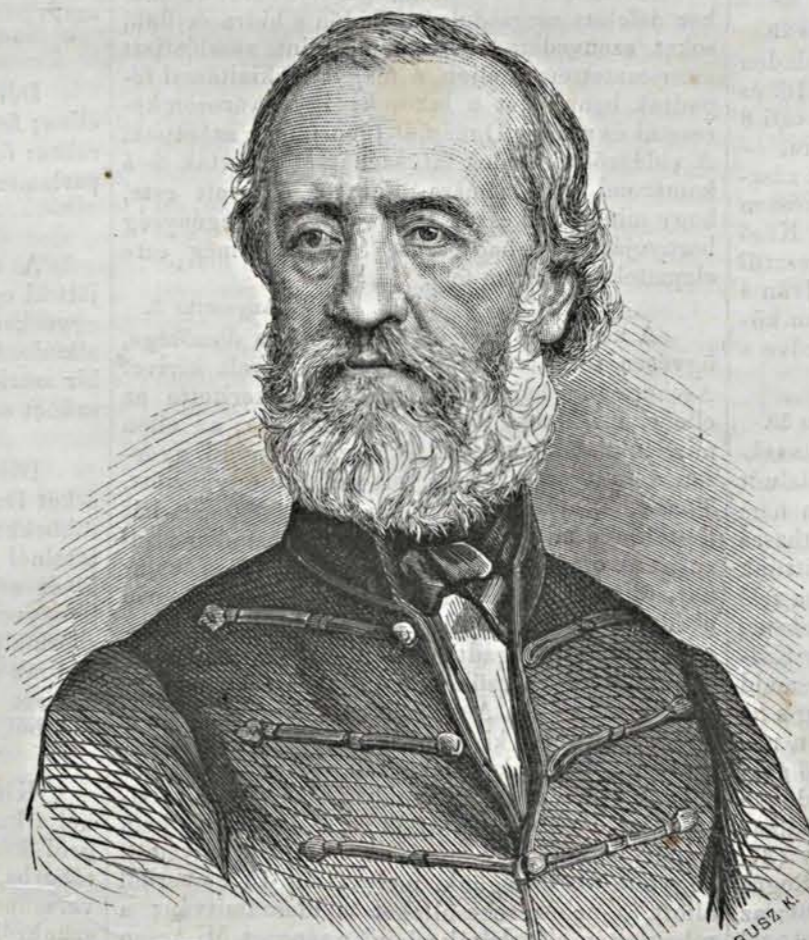
1844-ben vette nőül a nem régi-ben elhalt derék hazafi s képviselő Sárközy József leányát, Juliát, kitől mai nap 12 élő gyermeke van.

1844- és 48 között Tolna, Fehér-, Baranya-, Komárom- és Pest-megye gyűlésein az adminisztratori rendszer ellen küzdött.

1848-ban szülőföldre Bonyhád és Budavárosa is képviselőnek választ-ván, az utóbbit fogadta el. 1848-ban aprilhóban rendőr-főnökké tétetett. De tevékenysége igaz körét csak akkor találta fel, midőn a vitatko-zás a zöld asztaloktól a zöld mezőkre tétetett által.

Nem lévén hivatva, hogy kato-nai dolgokban részletes ismereté-sekkel szolgálhassunk, Perczel kato-nai pályájának is csak nevezesebb mozzanatait közöljük. Perczel igazi forradalmár volt, — ma szónok és holnap tábornok. Láng lelke, becsületesség jelleme s lelkesült honszerelme volt azon hármasszintű, melyek minden körülmények közt feltűnően kiemelték.

Első fényes tette a pákozdi csata volt, aztán az ozorai, letenyei, friedau, kottori,

PERCZEL MÓR.